

Solberga by

Arkeologisk utredning av delar av fastigheterna Håknäs
6:1, 12:1 m fl inför ny detaljplan, Ytterjärna socken,
Södertälje kommun, Stockholms län.

Kjell Andersson

Solberga by

Arkeologisk utredning av delar av
fastigheterna Håknäs 6:1, 12:1 m fl
inför ny detaljplan, Ytterjärna socken,
Södertälje kommun, Stockholms län.

© Arkeologistik AB
Redaktionell bearbetning: Göran Wertwein

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative
Commons licens CC BY. Villkor finns tillgänglig på
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

Fastighetskartan: © Lantmäteriet MEDGIV-2020-8-
05762. Terrängkartan, samt GSD–Översiktskartan:
Lantmäteriet (CC0)

Stockholm 2022

*Omslagsbild: Stensättningen L2014:7186 är belägen på ett bergs-
krön inom utredningsområdets södra del. Foto från
sydöst.*

Innehåll

Sammanfattning	7
Bakgrund	7
Topografi, fornlämningsmiljö och tidigare undersökningar	7
Syfte och metod	7
Resultat	8
<i>Ettapp 1</i>	8
<i>Ettapp 2</i>	8
Utvärdering	9
Referenser	10
Arkiv	10
Administrativa uppgifter	11
Bilagor	12
<i>Bilaga 1. Utredningsområdet med objekt samt objekttabell</i>	12
<i>Bilaga 2. Schaktplaner och schakttabell</i>	14

Figurförteckning

Figur 1. Utredningsområdets läge markerat på Terrängkartan.	6
Figur 2. Utredningsområdet samt tidigare kända lämningar och nypåträffade objekt markerade på Fastighetskartan.	6
Figur 3. Boplatsläget objekt 6. Foto från norr.	9
Figur 4. Labyrinten L2022:9483 sedd från sydväst.	9
Figur 5. Hägnaden objekt 7. Foto från norr.	9

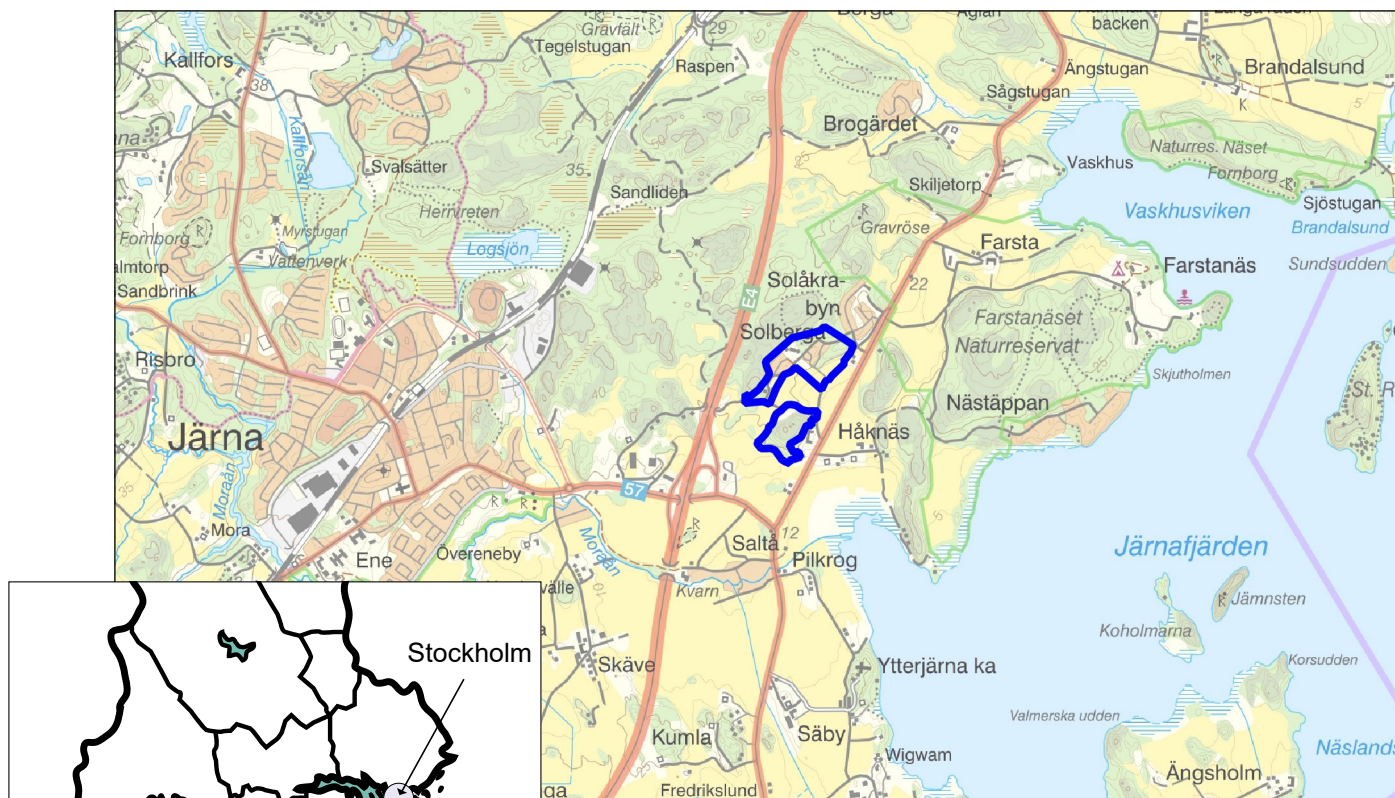

Fig 1. Utredningsområdets läge markerat på Terrängkartan, skala 1:50 000.

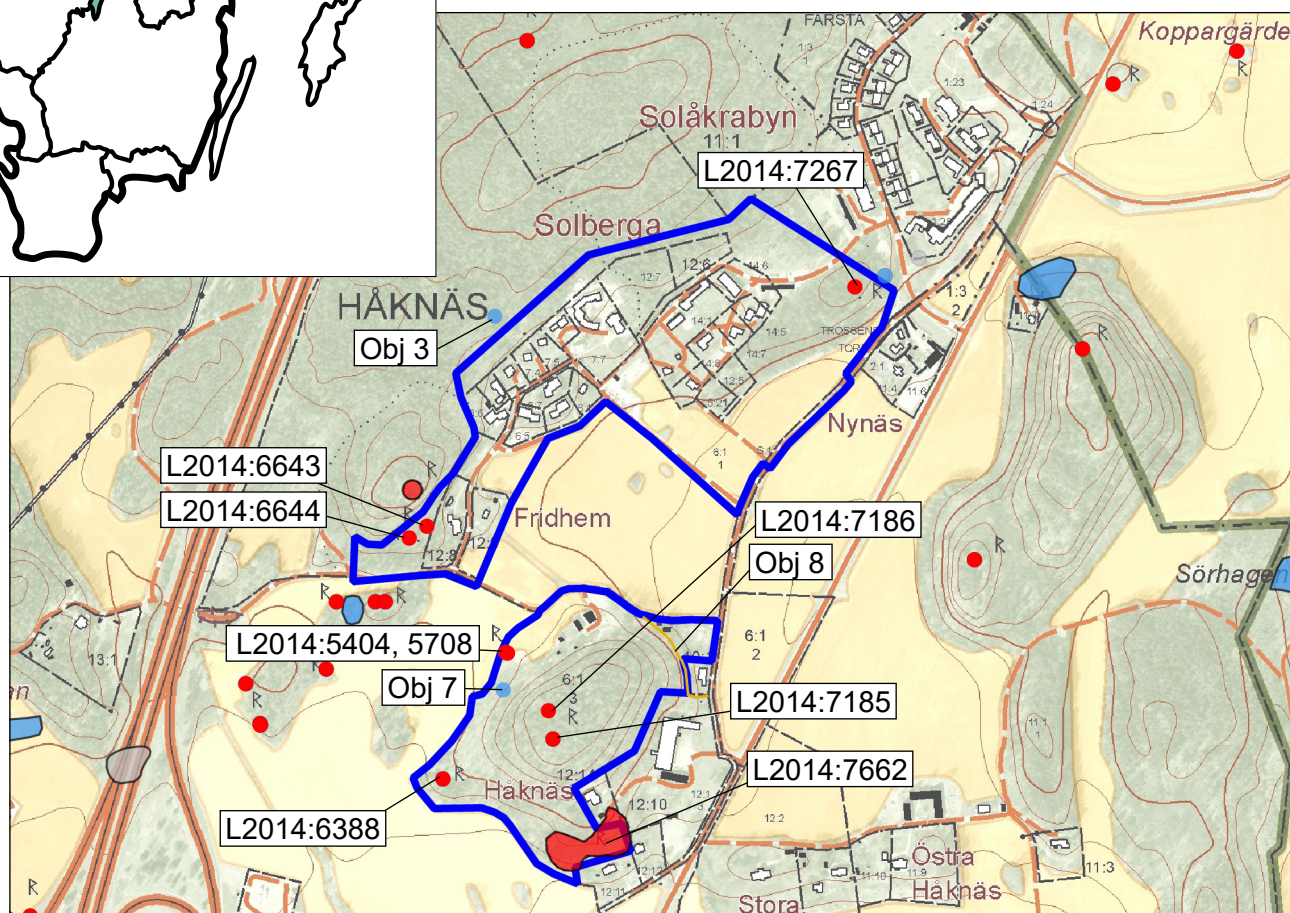

Fig 2. Utredningsområdet samt tidigare kända lämningar och nypåträffade objekt markerade på fastighetskartan, skala 1:10 000.

Sammanfattning

Arkeologistik AB genomförde i september-oktober 2022 en arkeologisk utredning av delar av fastigheterna Håknäs 6:1, 12:1 m.fl., Södertälje kommun inför en ny detaljplan för Solberga by. Inom och i direkt anslutning till planområdet finns sedan tidigare flera fornlämningar i form av rösen, stensättningar, skärvtenshögar, hållristningar och gravfält. Vid utredningen framkom inga nya fornlämningar, utan endast några få sentida lämningar vilka alla bedöms utgöra övriga kulturhistoriska lämningar. Lämningarna utgörs av en labyrint (objekt 3/L2022:9483), en stenmur (objekt 7) och en vägbank (objekt 8). Endast labyrinten, som är belägen strax utanför utredningsområdet, har registrerats i Kulturmiljöregistret (KMR). I samband med utredningen korrigerades även lägena för flera av de tidigare kända fornlämningarna inom området.

Bakgrund

Södertälje kommun planerar att upprätta en detaljplan för Solberga by, ett område inom fastigheterna Håknäs 7:1, 12:1 m.fl. Inom och i anslutning till planområdet finns ett flertal fornlämningar i form av rösen, stensättningar, skärvtenshögar, hållristningar och gravfält. Länsstyrelsen har därför beslutat att en arkeologisk utredning ska utföras inom planområdet och vidare att tilldela Arkeologistik AB att utföra utredningen (Lst beslut 2022-08-22, dnr 431-14888-2022).

Arkeologistik genomförde den arkeologiska utredningen under september-oktober 2022. Solberga by svarade för utredningskostnaderna.

Topografi, fornlämningsmiljö och tidigare undersökningar

Utredningsområdet är ca 36 hektar stort och består av både tomtmark, åkermark och skogsbeväxta höjder som delvis är branta. Höjden över havet varierar mellan ca 15 och 50 meter, men området ligger till större delen över 25 meter. Fornlämningsbilderna kring Håknäs domineras av lämningar från bronsåldern i form av hållristningar, skärvtenshögar och rösen. Här finns också ensamlig-

gande stensättningar i krönlägen vilka till stor del sannolikt också kan knytas till perioden. Intill Håknäs finns dock även två gravfält från yngre järnålder vilka visar att byn har förhistoriska rötter. Håknäs finns omnämnd i skriftliga källor redan 1358 (Ortnamnsarkivet).

Det ena av de två järnåldersgravfälten (L2014:7662) är beläget inom utredningsområdet och består av ca 20 fornlämningar varav tre högar och 17 runda stensättningar (KMR). Övriga lämningar inom området utgörs av tre skålgropslokaler (L2014:5404, L2014:5708 och L2014:6388), två skärvtenshögar (L2014:6643 och L2014:6644), ett röse (L2014:7267) och två röse-liknande stensättningar (L2014:7165 och L2014:7186).

Inga arkeologiska utredningar eller undersökningar har tidigare berört utredningsområdet. I samband med att E4:an skulle byggas undersöktes dock 1967 ett gravfält (L2014:7420, Damell 1968) och ett röse (L2013:1389) inom Håknäs ägor sydväst om det nu aktuella utredningsområdet. Inför utbyggnaden av ett barnhem undersöktes 1968 två stensättningsliknande lämningar strax nordöst om utredningsområdet vilka visades utgöra lämningar efter en torpbebyggelse (L2014:6412, Forslund 2004). År 2008 genomfördes en arkeologisk utredning av ett ca 40 ha stort område väster om E4 (Berger 2008) och under senare år har ägorna väster och sydväst om utredningsområdet också omfattats av arkeologiska utredningar inför den planerade höghastighetsbanan Ostlänken (Beckman-Thoor & Färjare 2015, Bondesson 2022).

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om fornlämningar berördes av det planerade arbetsföretaget. Utredningen skulle preliminärt avgränsa nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet. Resultatet från utredningen skulle kunna användas vid Länsstyrelsens fortsatta tillståndsprövning och utgöra underlag inför eventuella kommande arkeologiska åtgärder. Resultaten skulle också kunna användas som underlag i företagarens planering (Lst förfrågningsunderlag 2022-50-05). Målgrupper för utredningen var främst Länsstyrelsen och Södertälje kommun. Resultat-

et kan även komma att användas av undersökare när en undersökningsplan för en arkeologisk förundersökning eller undersökning ska upprättas.

För att uppnå utredningens syfte skulle arbetet bestå av arkiv- och kartstudier. Digitala historiska kartöverlägg skulle upprättas om de tillförde kunskap om bebyggelse, anläggningar, vägsystem m.m. av betydelse för utredningen. Fältinventeringen skulle anpassas efter områdets topografi, markslag och bedömda fornlämningspotential och i första hand utföras inom de områden som inte var bebyggda. Antikvarisk status skulle föreslås för alla lämningar och vidare bedömas utifrån Riksantikvarieämbetets (RAÄ) vägledning och lämningstyplista. Efter avslutad fältinventering skulle förslag till områden för utredningsgrävning lämnas till Länsstyrelsen och samråd hållas kring resultaten.

Arkiv- och kartstudierna omfattade en genomgång av Kulturmiljöregistret (KMR), Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Lantmäteriets olika digitala kartarkiv, Ortnamnsarkivet och Statens historiska museums (SHM) digitala samlingar. Jordarter och strandförskjutningsmodeller för området kontrollerades via den digitala tjänsten Kartvisaren vid Sveriges geologiska undersökning (SGU). Vid den efterföljande fältinventeringen mättes påträffade objekt in med RTK-GPS och beskrevs i text. Valda objekt fotograferades med digitalkamera. Tidigare kända lämningars lägen och beskrivningar kontrollerades och har vid behov korrigerats i KMR. Vid utredningens andra etapp provundersöktes fyra möjliga boplatslägen genom handgrävda provgropar (objekt 2) eller genom maskingrävda sökschakt (objekt 4-6). Provgroparna och schakten mättes in med RTK-GPS och beskrevs i text. Provgroparna och schakten återfylldes med befintliga massor efter avslutad dokumentation.

Resultat

Ettapp 1

Vid inledande arkiv- och kartstudierna framkom få uppgifter med relevans för utredningsområdet. Inga arkeologiska insatser har tidigare berört området och inte heller finns det några inrapporterade lösfynd. Den äldsta kartan över Håknäs är en geometrisk avmätning

från 1708 (LMS A123-11:1). Byn bestod då av fyra gårdar vilka var belägna på samma platser som dagens bebyggelse. Inom ägorna fanns också några torp, varav ett båtmanstorp var beläget intill utredningsområdets nordöstra sida på platsen för dagens Nynäs. Då nästa karta upprättades inför laga skifte 1864 (LMM 01-ytj-33) hade inga större förändringar skett. Båtmanstorpets fanns fortfarande kvar, men nu fanns även ett par byggnader markerade på platsen för den tidigare omnämnda undersökta torplämningen L2014:6412 strax norr om båtmanstorpets. Vad det rör sig om för bebyggelse är oklart, på kartan anges den aktuella ägan som hagmark. Då häradskartan upprättades 1901-06 fanns dock lägenheten Mårtenstorp på platsen (RAK J112-67-7). Vid samma tid hade även lägenheterna Solberga och Fridhem etablerats inom utredningsområdet, båda utgör idag delar av Solberga by. Båtmanstorpets var ännu bebyggt. Mårtenstorp fanns kvar ännu 1953, men på platsen för båtmanstorpets fanns nu istället villan(?) Nynäs och lägenheten Trossenstorp (RAK J133-10I0a53).

Vid den efterföljande inventeringen visades många av de tidigare registrerade lämningarnas lägen vara felaktiga varför dessa mättes in på nytt och korrigerades i KMR (L2014:5404, L2014:5708, L2014:6643, L2014:6644, L2014:7186 och L2014:7267). I ett par fall har även beskrivningarna av lämningarna ändrats något. Vid inventeringen framkom inga nya fornlämningar, men fem lämningar som bedömdes som möjliga fornlämningar. Dessa utgjordes av en stensättningsliknande lämning (objekt 1, bilaga 1) och fyra möjliga boplatslägen (objekt 2 och objekt 4-6, figur 3). Därutöver framkom även tre lämningar som bedömdes som övriga kulturhistoriska lämningar. Dessa utgjordes av en labyrinth (objekt 3/L2022:9483, figur 4), en stenmur (objekt 7) och en vägbank (objekt 8). Endast labyrinthen, som är belägen strax väster om utredningsområdet har registrerats i KMR.

Ettapp 2

Vid utredningens andra etapp provgrävdes den stensättningsliknande lämningen objekt 1 och de fyra boplatslägena objekt 2 och objekt 4-6. Den stensättningsliknande lämningens östra och västra kanter torvades av och grävdes igenom. Fyllningen utgjordes av ljusgrå silt med enstaka 0,1 m stora stenar, i östra delen ända ned till det underliggande berget. Inga spår efter brandlager, brända ben eller andra fynd påträffades. I lämningens

sydvästra kant fanns ett järnstag fastsatt i berget och ca 1,5 m väster om detta ytterligare ett stag. Lämningen bedömdes utgöra en sentida dumphög, som möjligen hade förts på berget i samband med en ombyggnad av den intilliggande vägen. Objektet utgör inte fornlämning.

Boplatsläget objekt 2 var beläget i en sydslutning i skogsmark, ca 40 möh och bedömdes som ett möjligt boplatsläge under stenåldern. Markslaget utgjordes av grusig sand. Inom objektet grävdes tolv provgröpar (bilaga 2). Inga fynd påträffades. Objektet utgör inte fornlämning.

Boplatslägena objekt 4-6 var belägna i tidigare åkermark med nivåer kring ca 25 möh. Markslaget utgjordes av glaciallera (objekt 4 och 5) och av morän (objekt 6). Objekten bedömdes som lämpliga lägen för boplatser under bronsåldern. Inom objekten grävdes sökschakt med grävmaskin. Schakten var 7-13 m långa, 1,5 m breda och 0,25-0,5 m djupa. Inte inom något av objekten framkom några anläggningar, kulturlager eller fynd. Objekten utgör inte fornlämningar.

Utvärdering

Den arkeologiska utredningen genomfördes i enlighet med undersökningsplanen. Inför arbetet förväntades boplatslämningar från främst bronsåldern liksom en-staka skärvtenshögar och/eller stensättningar kunna framkomma inom utredningsområdet. Vid utredningen påträffades dock endast tre sentida lämningar vilka alla bedömdes som övriga kulturhistoriska lämningar. Endast ett av dessa, en labyrinth (L2022:9483), har registrerats i KMR. I samband med utredningen korrigerades även lägena för flera tidigare kända fornlämningar inom utredningsområdet.

Fig 3. Boplatsläget objekt 6 till höger om bebyggelsen till vänster i bild. Boplatsläget objekt 5 är beläget bakom träddungen till höger. Foto från norr.

Fig 4. Labyrinten L2022:9483 sedd från sydväst.

Fig 5. Hägnaden objekt 7 sedd från norr.

Referenser

Beckman-Thoor, K. & Färjare, A. 2015. *Arkeologisk utredning etapp 1. Ostlänken. Delen Gerstaberg i Järna till länsgränsen i Tullgarn.* Ytterjärna, Överjärna och Hölö socknar, Södertälje kommun, Södermanland. Kraka Kulturmiljö/Eldrun arkeologi & landskap. Rapport 2015:1.

Berger, Å. 2008. *Håknäs.* Särskild arkeologisk utredning på fastigheten Håknäs 12:1 m.fl., Överjärna och Ytterjärna socknar, Södertälje kommun, Södermanland. Stockholms läns museum. Rapport 2008:38.

Bondesson, W. 2022. *Ostlänken – ny trafikplats vid Järna.* Arkeologisk utredning etapp 1. Stockholms län, Södermanland, Södertälje kommun, Överjärna och Ytterjärna socknar. Arkeologerna, Statens historiska museer. Rapport 2022:63.

Damell, D. 1968. *Rapport över arkeologisk undersökning av fornlämning 196, Ytterjärna sn, Håknäs, Södermanland, 1967.* Del I: Text och fotografier. ATA dnr 74/70.

Forslund, K. 2004. Rapportsammanställning. Undersökning: Sö, Ytterjärna sn, Håknäs. Riksantikvarieämbetet. ATA.

Arkiv

Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Riksantikvarieämbetet.

Kulturmiljöregistret (KMR), Riksantikvarieämbetet

Lantmäterimyndigheternas arkiv (LMM), Lantmäteriet
01-ytj-33 Stockholms län, Ytterjärna socken, Håknäs. Laga skifte 1864.

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS), Lantmäteriet
A123-11:1 Stockholms län, Ytterjärna socken, Håknäs. Geometrisk avmätning 1708.

Ortnamnsarkivet, Institutet för språk och folkminnen

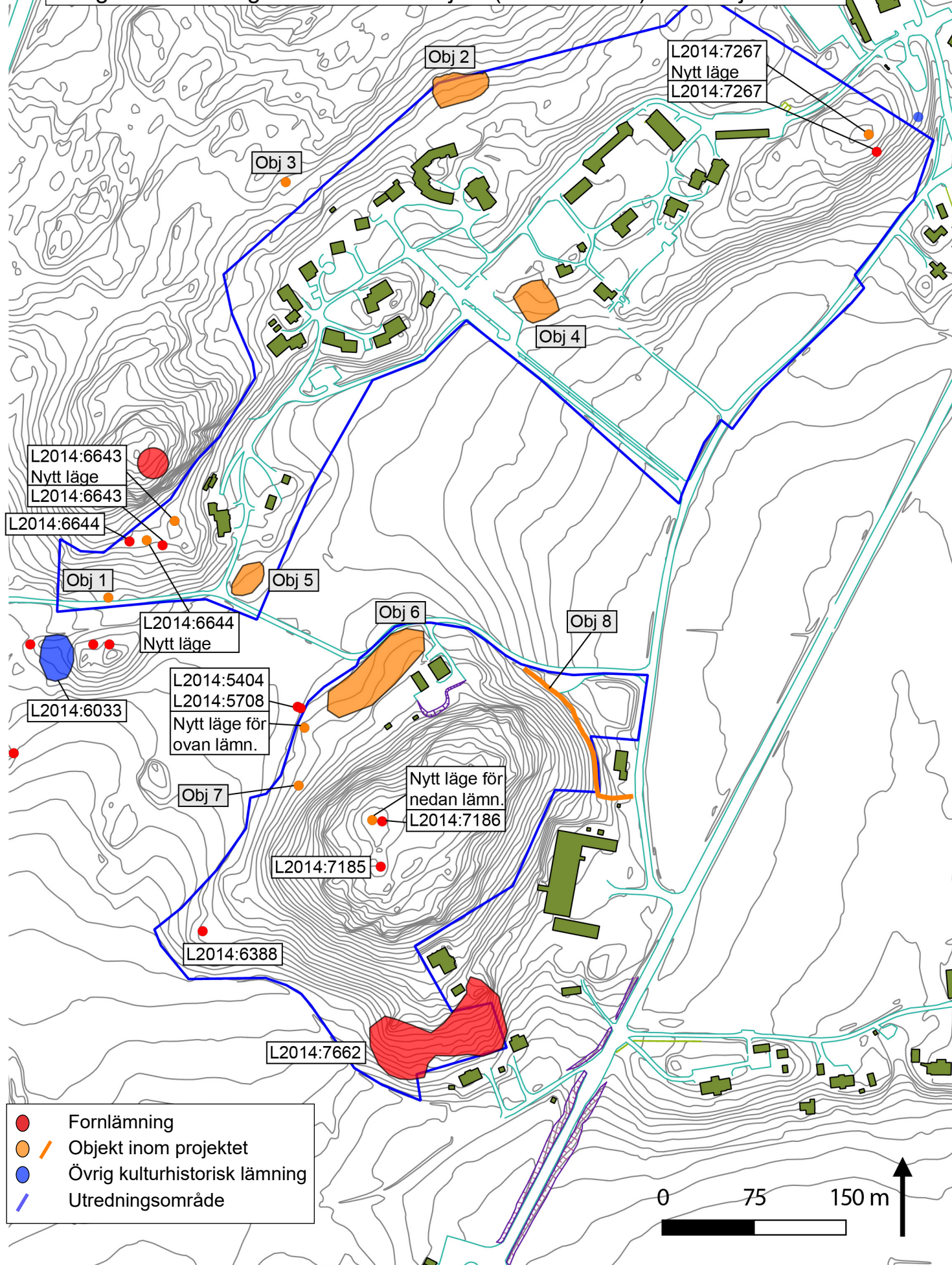
Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK), Lantmäteriet
J112-67-7 Häradsekonomiska kartan, blad Järna 1901-06.
J133-10I0a53 Ekonomiska kartan, blad Järna 1953.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-14888-2022
Beslutsdatum	2022-08-22
Fornreg uppdragsnummer	202200664
Arkeologistik, projektnr	AL 2022.7
Exploatör	Solberga by
Län	Stockholm
Kommun	Södertälje
Fastighet	Håknäs 6:1, 12:1 m.fl.
Landskap	Södermanland
Socken	Ytterjärna
Fornlämning	L2014:5404, L2014:5708, L2014:6388, L2014:6643, L2014:6644, L2014:6185, L2014:7186, L2014:7267, L2014:7852, L2022:9483
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning
Omfattning	Inventerad yta ca 36 ha, undersökt yta ca 260 m ²
Fältarbete	15-16 september (etapp 1), 11, 17 oktober (etapp 2) 2022
Personal	Kjell Andersson (projektledare), Göran Wertwein
Underkonsulter	-
Arkivmaterial	Utöver denna rapport föreligger inget arkivmaterial.
Fynd	Inga fynd tillvaratogs.

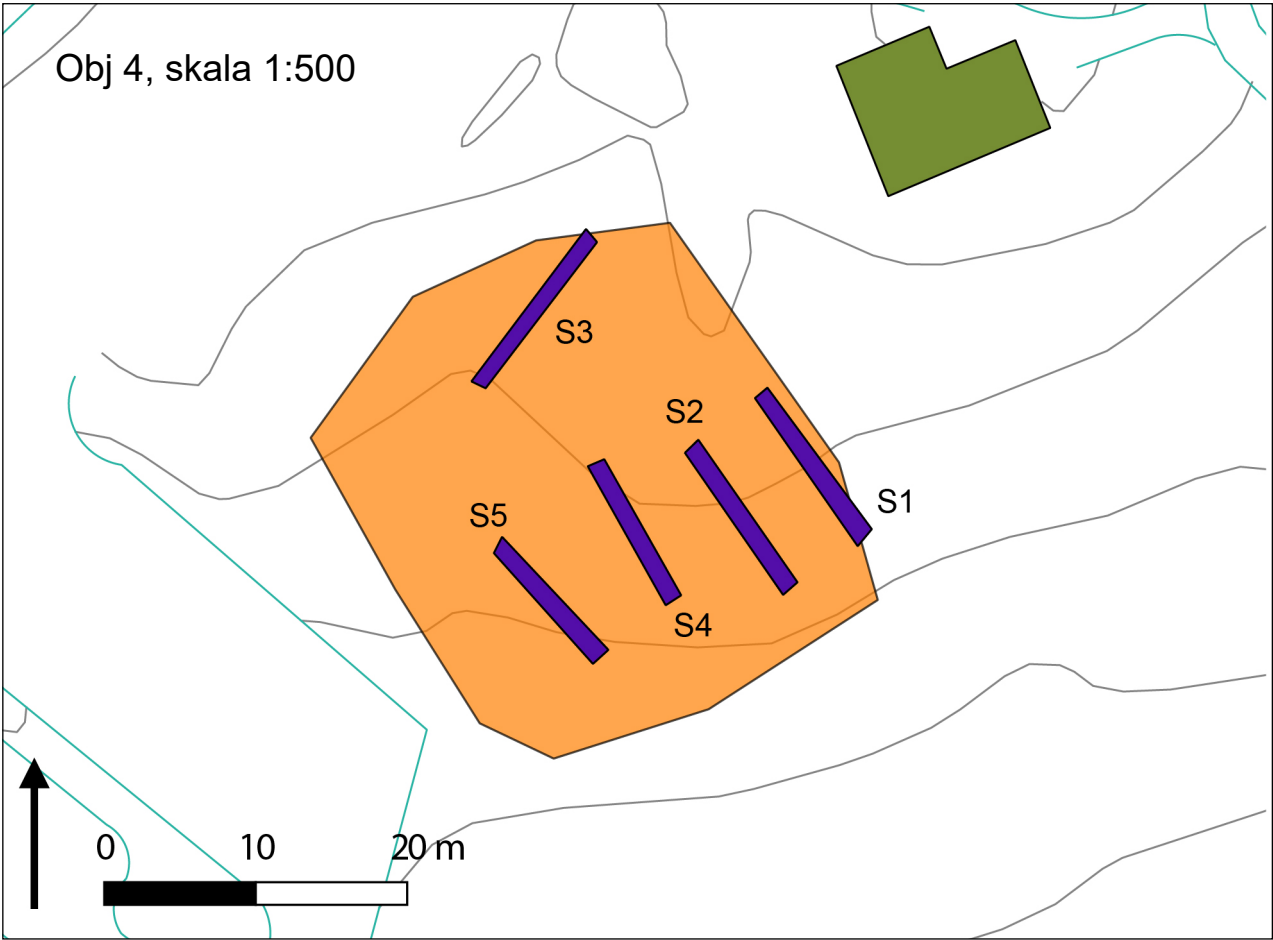
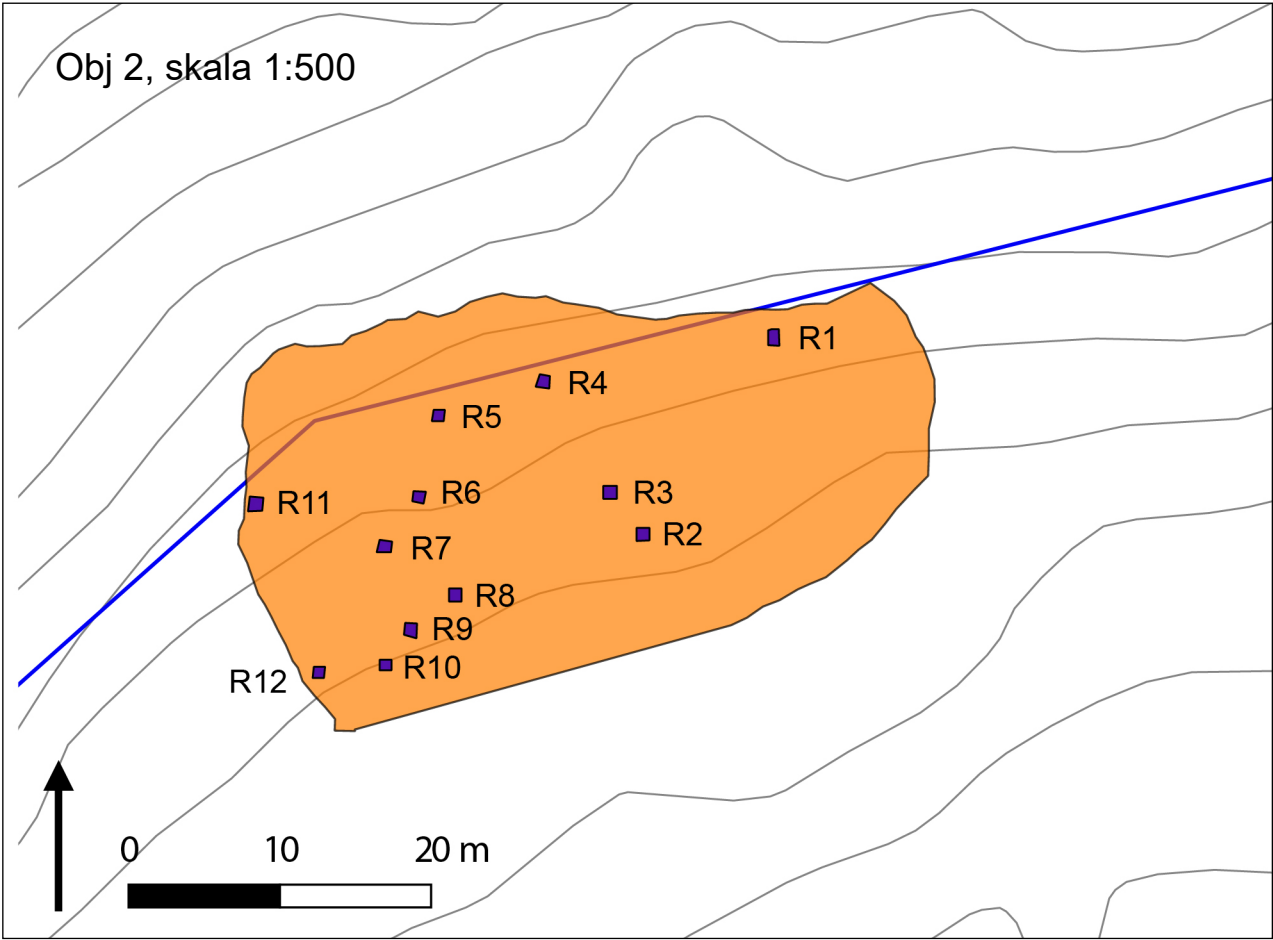
Bilaga

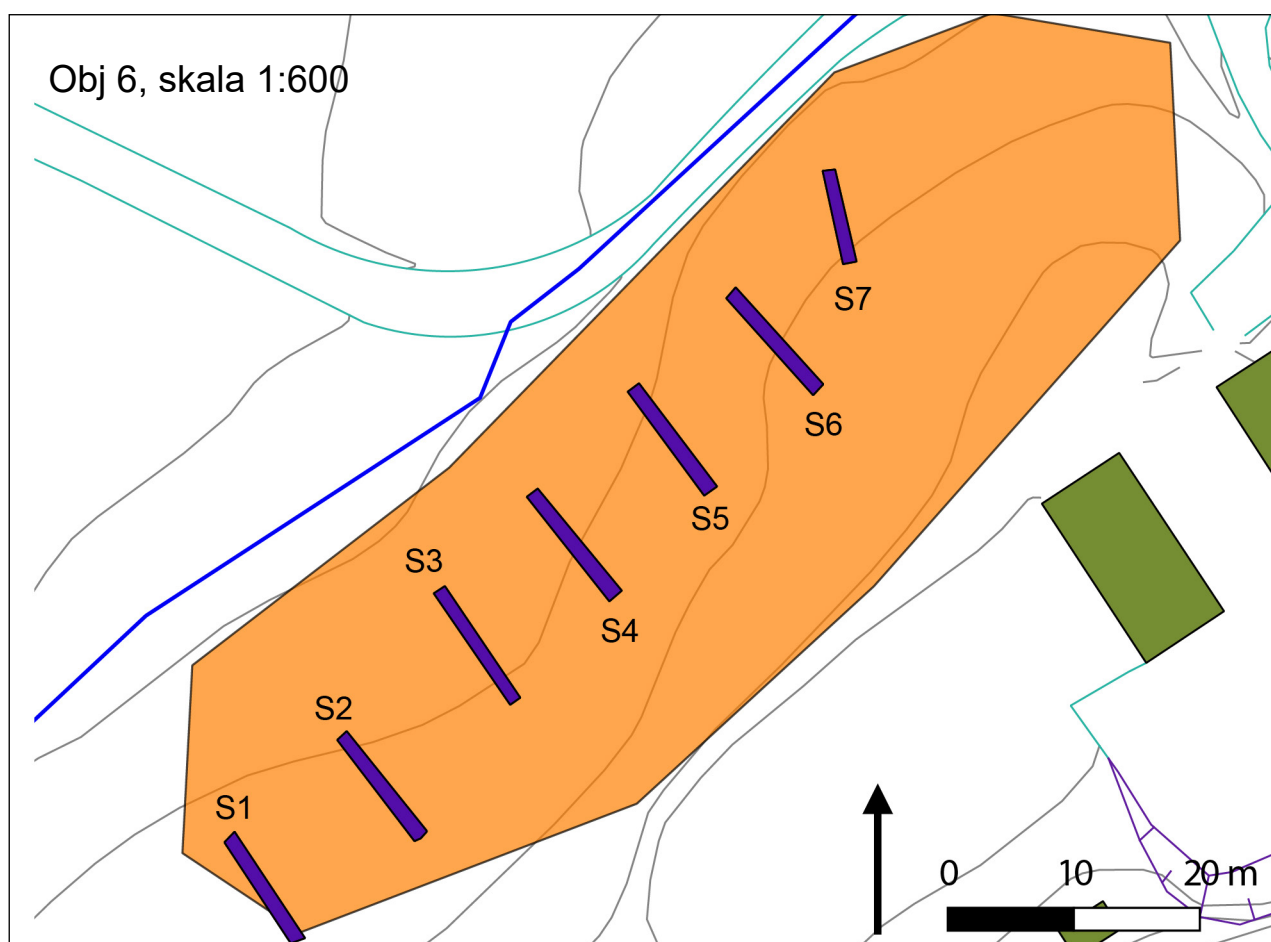
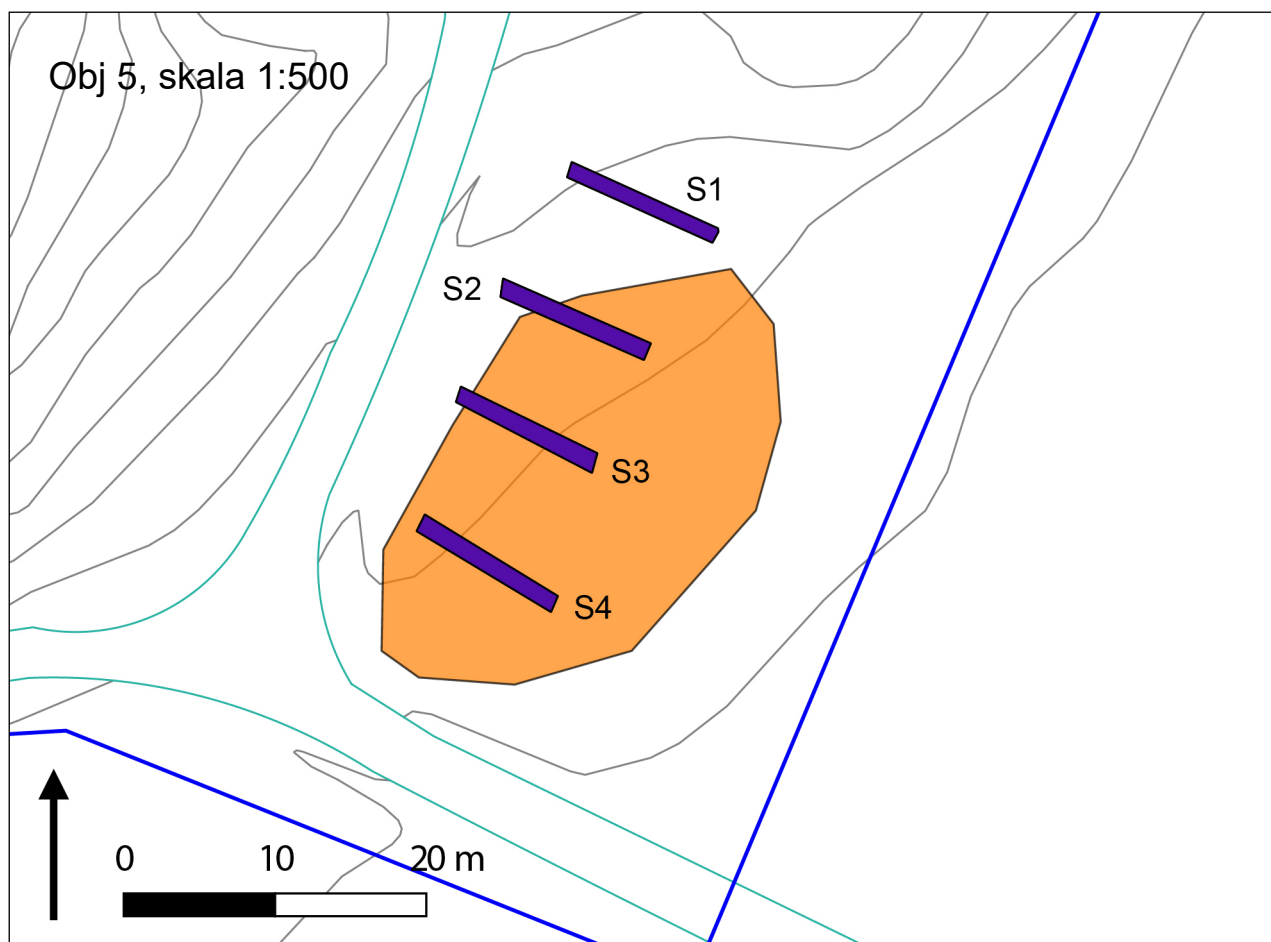
Bilaga 1. Utredningsområdet med objekt (skala 1:4000) samt objekttabell

Obj-nr	Typ	Beskrivning	Antikvarisk bedömning
Obj 1	Stensättningsliknande lämning	Stensättning?, ca 5x2-2,5 m (V-Ö) och 0,3 m hög. Övertorvad och beväxt med två unga ekar. Dess södra del förstörd i samband med sprängning av berg vid vägbygge/-ombyggnad. Provgrävd. Sentida dumpmassor.	Ej fornlämning
Obj 2	Boplatsläge	Boplatsläge, 40x25 m (V-Ö) i moränbunden sydslutning i skogsmark, ca 40 möh. Provgrävt. Inga fynd.	Ej fornlämning
Obj 3 / L2022:9483	Labyrint	Labyrint, spiralformad, ca 7 m i diameter, av 0,3-0,5 m stora stenar i tre varv. Centralt är ett 0,7x0,55x0,5 m stort block. Delvis övertorvad. Alla stenar lösa. Sentida.	Övrig kulturhistorisk lämning
Obj 4	Boplatsläge	Boplatsläge, ca 30x30 m (NV-SO) i syd – sydvästslutning i tidigare åkermark, nu hästhage, ca 25-27 möh. Provgrävt. Inga anläggningar eller fynd.	Ej fornlämning
Obj 5	Boplatsläge	Boplatsläge, ca 30x25 m (NO-SV) i tidigare åkermark, nu vall, ca 25 möh. Provgrävt. Inga anläggningar eller fynd.	Ej fornlämning
Obj 6	Boplatsläge	Boplatsläge, ca 80x25 m (NO-SV), i nordvästslänt i tidigare åkermark, nu vall, ca 25 möh. Provgrävt. Inga anläggningar eller fynd.	Ej fornlämning
Obj 7	Hägnad	Stenmur, ca 4 m (NV-SO) lång, 0,6-1 m bred och 0,3 m hög av 0,3-0,7 m stora stenar. I nordvästra delen skalmursliknande med en fyllning av 0,1-0,2 m stora stenar. Sentida.	Övrig kulturhistorisk lämning. Registreras ej i KMR
Obj 8	Färdväg	Vägbank, ca 160 m (NV-SO) lång, 3 m bred och upp till 1,1 m hög i södra delen. Övertorvad. Anlagd under 1900-talets första hälft.	Övrig kulturhistorisk lämning. Registreras ej i KMR.
L2014:7267	Röse	Röse, ca 11 m i diameter och 0,8 m högt. Lämningens läge har korrigerats.	Fornlämning
L2014:6643	Skärvestenshö	Skärvestenshö, ca 8 m i diameter och 0,8 m hög. Lämningens läge och beskrivning har korrigerats.	Fornlämning
L2014:6644	Skärvestenshö	Skärvestenshö, ca 4 m i diameter och 0,3-0,4 m hög. Lämningens läge och beskrivning har korrigerats.	Fornlämning
L2014:5404	Hällristning	Skålgropsförekomst, ca 0,9x0,1 m (N-S), bestående av två skålgropar. Lämningens läge har korrigerats.	Fornlämning
L2014:5708	Hällristning	Skålgropsförekomst bestående av en skålgrop. Lämningens läge har korrigerats.	Fornlämning
L2014:7186	Stensättning	Stensättning, röseliknande, ca 12 m i diameter och 0,4 m hög. Lämningens läge har korrigerats.	Fornlämning
L2014:7185	Stensättning	Stensättning, röseliknande, rest av närmast rund, ca 12-14 m i diameter och 0,2 m hög.	Fornlämning
L2014:6388	Hällristning	Skålgropsförekomst, ca 0,3x0,1 m (N-S), bestående av två skålgropar.	Fornlämning
L2014:7862	Gravfält	Gravfält, ca 110x30-50 m (V-Ö), bestående av ca 20 fornlämningar. Dessa utgörs av tre högar och 17 runda stensättningar.	Fornlämning

Bilaga 2. Schaktplaner och schakttabell

Objekt	Ruta/ Schakt	Storlek	Beskrivning
Obj 2	R1	0,33 m ²	Provgrop, 0,6x0,55 m och 0,4 m djup, torv och mylla 0,12 m ovan grusig sand. Inga fynd.
	R2	0,36 m ²	Provgrop, 0,6x0,6 m och 0,27 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R3	0,3 m ²	Provgrop, 0,6x0,5 m och 0,3 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R4	0,42 m ²	Provgrop, 0,7x0,6 m och 0,3 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R5	0,3 m ²	Provgrop, 0,6x0,5 m och 0,2 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R6	0,2 m ²	Provgrop, 0,5x0,4 m och 0,3 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R7	0,36 m ²	Provgrop, 0,6x0,6 m och 0,25 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R8	0,36 m ²	Provgrop, 0,6x0,6 m och 0,3 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R9	0,39 m ²	Provgrop, 0,65x0,6 m och 0,3 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R10	0,33 m ²	Provgrop, 0,6x0,55 m och 0,2 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R11	0,25 m ²	Provgrop, 0,5x0,5 m och 0,25 m djup. Som R1. Inga fynd.
	R12	0,33 m ²	Provgrop, 0,6x0,55 m och 0,25 m djup. Som R1. Inga fynd.
Obj 4	S1	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NV-SO) och 0,25 m djupt. Fyllning av brun mo med enstaka tegel, ca 0,15 m ovan beige till ljusbrun mo.
	S2	18 m ²	Schakt, ca 12x1,5 m (NV-SO) och 0,25 m djupt. Som S1.
	S3	19,5 m ²	Schakt, ca 13x1,5 m (NNO-SSV) och 0,25-0,3 m djupt. Fyllning av brun silt med enstaka tegel, ca 0,15 m, ovan beige till ljusbrun silt. Centralt i schaktet framkom ett antal större block.
	S4	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NNV-SSO) och 0,25-0,3 m djupt. Som S1.
	S5	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NV-SO) och 0,25-0,3 m djupt. Som S3.
Obj 5	S1	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (VNV-ONO) och 0,3-0,35 m djupt. Fyllning av brun grusig lera med enstaka tegel och järnfragment, ca 0,2 m, ovan ljusbrun flammig lera.
	S2	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (VNV-OSO) och 0,3-0,4 m djupt. Som S1.
	S3	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (VNV-OSO) och 0,3-0,35 m djupt. Som S1.
	S4	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NV-SO) och 0,3-0,4 m djupt. Som S1.
Obj 6	S1	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NNV-SSO) och 0,25-0,3 m djupt. Fyllning av brun moig morän, ca 0,2 m, ovan beige mo.
	S2	15 m ²	Schakt, ca 10x1,5 m (NNV-SSO) och 0,3 m djupt. Fyllning som S1 i schaktets södra halva, men övergående i stenfri mo norr.
	S3	16,5 m ²	Schakt, ca 11x1,5 m (NV-SO) och 0,3 m djupt. Fyllning av brun något stenig silt med inslag av tegel, ca 0,2 m, ovan ljusbrun silt.
	S4	15 m ²	Schakt, ca 10x1,5 m (NV-SO) och 0,3-0,4 m djupt. Fyllning av brun moig morän, ca 0,2 m, ovan ljusbrun till beige moig morän.

S5	15 m ²	Schakt, ca 10x1,5 m (NV-SO) och 0,3-0,5 m djupt. Fyllning av mörkbrun sandig grus med enstaka inslag av tegel, ca 0,3 m, troligen påfört. Botten av beige mo.
S6	15 m ²	Schakt, ca 10x1,5 m (NV-SO) och 0,3 m djupt. Som S5, men gruslagret tunnare (ca 0,2 m) och något ljusare. Troligen påfört.
S7	10,5 m ²	Schakt, ca 7x1,5 m (NNV-SSO) och 0,25-0,3 m djupt. Som S6, men tunnare lager grus (0,1-0,15 m).